

Till
Trafikverket, Ärendemottagningen
Box 810
781 28 Borlänge
investeringsprojekt@trafikverket.se

Ärendenummer TRV 2014/50303

Naturskyddsföreningen Färs har tagit del av vägplan med tillhörande dokument som gjorts tillgänglig för granskning inför planerad ombyggnad av väg 13 vid Assmåsa i Sjöbo kommun. Vi önskar framföra synpunkter enligt nedan.

Vägplan och miljökonsekvensbeskrivning pekar på ett antal problem relaterade till natur och miljö i samband med den planerade breddningen och ändrade sträckningen av vägen. I dokumenten beskrivs att projektet kommer att innebära negativa effekter på naturvärden i området.

Vi bedömer att planen att öka hastighetsbegränsningen på sträckan från 70 km/h till 80 km/h som olämpligt med tanke på ökad risk för viltolyckor samt negativa effekter på bullernivå och utsläpp från trafiken. En ökad hastighetsbegränsning motverkar den jämnare hastighet som är önskvärd enligt miljökonsekvensbeskrivningen. Det önskemål på en hastighetsbegränsning på 100 km/h som framförts av Sjöbo kommun under samrådet är givetvis ännu mindre önskvärt. Vid denna hastighet ökar bränsleförbrukningen avsevärt.

Viltolyckor är ett stort problem på sträckan och förebyggande åtgärder är mycket angelägna. Statistik från nationella viltolycksrådet visar att sträckan vid Assmåsa är särskilt drabbad. Vi ifrågasätter slutsatsen att konsekvenserna för viltet bedöms som liten eller obetydlig med tanke på förhöjd hastighetsgräns och möjlig ökad trafik på grund av förbättringar för fordonstrafiken. Effekterna av den småviltpassage som planeras är beroende av utformningen och bedöms som en positiv åtgärd. Utformning enligt illustration 4.2.3 i miljökonsekvensbeskrivningen är att föredra utifrån förekommande arter av småvilt. Enligt miljökonsekvensbeskrivningen rekommenderas varken viltstängsel eller passage för storvilt. Utifrån viltolycksstatistiken för området är det angeläget att upprätta en viltstyrningsplan som lämpligen även inkluderar sträckan genom skogen norr om Assmåsa. Den utpekade möjliga lokalisering av storviltpassage enligt miljökonsekvensbeskrivningen är direkt olämplig utifrån till exempel kronhjortens behov. En rimlig åtgärd vore sannolikt att skapa ett viltvarningssystem för att minska olycksrisken utan den barriäreffekt som viltstängsel innebär.

Av de 30 angivna naturvärdena är 21 gamla träd. Detta är karaktäristiskt för godslandskapet och värdet hos varje enskilt träd är stort eftersom bristen på gamla träd i landskapet utgör en stor utmaning för naturvärden ur ett större perspektiv. Det är därför orimligt att resonera om att förekomsten av andra äldre lövträd i närheten skulle mildra effekterna av att fälla utpekade värdefulla träd enligt naturvärdesinventeringen. Vår bedömning är således att

dispens krävs enligt artskyddsförordningen 4 § 4 punkten utifrån effekten på fladdermöss och deras fortplantningsområden och viloplats. Se även naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen. Oavsett angrepp av askskottsjuka har dessa träd potential att utgöra boplats för många arter under lång tid framöver. Den kompensationsåtgärd som beskrivs i form av nyplantering av ek är tveksam utifrån att tidsperspektivet är minst 150 år innan dessa träd når en relevant storlek och utveckling. Hänsyn måste också tas till att många fladdermöss är ortstrogna (använder samma trädhållighet under många år) samt att vissa arter är beroende av tillgången till ett stort antal håligheter. Trollpipistrell är en frekvent art i området som är beroende av trädhåligheter. Även om kunskaperna om nyttan med fladdermusholkar är bristfällig är det en möjlig åtgärd såvida lämpliga träd för holkar finns. En annan åtgärd vore att främja överlevnaden hos träd i det omgivande åkerlandskapet genom att undvika att plöja inom ett avstånd från stammen motsvarande kronans omfång. En annan möjlig åtgärd är att varsamt och etappvis röja kring äldre träd i skogsområdet för att skapa förutsättningar för dessa att utvecklas till gamla träd.

Bedömningen av fladdermusarter i området är behäftad med flera andra brister. Dels vore sommar och höst en lämpligare tidpunkt för inventering relaterad till fladdermössens användning av träd. Arten *Barbastella barbastellus* (skyddad enl art- och habitatdirektivet bilaga 2) förekommer i närheten av norra delen av utredningsområdet men saknas i inventeringen. Utöver beskrivna skyddsformer omfattas fladdermössen sedan 1994 även av FN:s överenskommelse om skydd av fladdermöss i Europa UNEP/EUROBATS (SÖ 1993:30). Påståendet att fladdermöss inte uppehåller sig i träd under augusti månad varför trädfällning bör ske under denna period är direkt felaktigt, inte minst då parning inträffar under denna tid.

I miljökonsekvensbeskrivningen ter sig skrivningen "eventuella ekoxar" felaktig eftersom fynd i det aktuella området finns beskrivet i natuvärdesinventeringen och likaså fynd i nära anslutning till området under senaste året i artportalen.

Anläggandet av en grodtunnel är positivt och värdet av denna kan sannolikt ökas ytterligare genom att restaurera den berörda våtmarken så att den inte torkar ut under sommaren.

I miljökonsekvensbeskrivningen underskattas värdet hos det odlingsröse som påverkas. Odlingsrösen är viktiga för många organismers övervintring och fladdermös utnyttjar dem året runt. Som kompensationsåtgärd bör befintliga odlingsrösen röjas avseende skuggande växtlighet och stenarna från det röse som påverkas bör användas för restaurering av återstående röse.

Vår sammantagna bedömning är att de negativa effekterna på naturvärden underskattas i flera avseenden samtidigt som föreslagna kompensationsåtgärder är otillräckliga. Ur natur- och miljöperspektiv är sannolikt nollalternativet den åtgärd som innebär minst negativa effekter. Om man ändå avser att utföra åtgärder i form av ändrad dragnings- och breddning av vägen så är det av största vikt att avsikterna med artskyddsförordningen respekteras och att man kompenserar de försämringar som drabbar framför allt fladdermus- och insektsfaunan. Oavsett hur planen genomförs så är det mycket angeläget att ta ett helhetsgrepp om situationen för större vilt i området, framförallt kronhjorten.

För Naturskyddsföreningen Färs,

Björn Barup, ordförande